

Requisits per afiliar-se al programa Turisme actiu i natura

Índex

1. Introducció
2. Requisits específics del programa Turisme actiu i natura segons la tipologia d'empresa o entitat
  - 2.1. Allotjament
  - 2.2. Empreses d'activitats i serveis
  - 2.3. Equipaments d'activitats i experiències de turisme actiu i natura
    - 2.3.1. Equipaments de natura
    - 2.3.2. Estacions de muntanya i neu
    - 2.3.3. Estacions nàutiques
  - 2.4. Agències de viatges
  - 2.5. Ens locals de promoció turística
3. Requisits específics del programa Turisme actiu i natura segons especialització
  - 3.1. Senderisme
  - 3.2. Ecoturisme
  - 3.3. Actiu i Aventura
  - 3.4. Cicloturisme

1. Introducció

El **programa Turisme actiu i natura** s'adreça a les empreses i entitats que ofereixen o promocionen activitats i serveis turístics relacionats amb el turisme actiu i el turisme de natura, respectant els principis del Pla de Foment del Turisme de Natura als Espais Naturals Protegits de Catalunya, centrats en la conservació d'aquests espais.

Per **Turisme Actiu i Natura** entenem tota aquella activitat turística en què el contacte amb la natura és la motivació principal de l'experiència. Aquest contacte amb el medi natural pot incloure multitud d'activitats adreçades a visitants amb motivacions ben diverses, des de les més actives fins a les més contemplatives. En concret, el **programa Turisme actiu i natura** s'especialitza en els següents **segments de demanda**, diferenciats segons la motivació del viatge:

- **Senderisme:** la motivació principal és caminar i descobrir els valors d'un espai natural a peu, ja sigui de forma individual o amb l'acompanyament d'un guia. Inclou rutes de diferents nivells, durada i component d'esforç físic, adreçades a dos tipus de públic: l'excursionista i el senderista de travessa.
- **Ecoturisme:** la motivació principal és viatjar a una àrea natural protegida per conèixer-la, interpretar-la i gaudir-la de forma respectuosa, contribuint a la conservació ambiental i al benestar de la comunitat local que viu en estret contacte amb l'espai natural. Per exemple, inclou activitats com l'observació de fauna i flora en diversos hàbitats (bosc, muntanyes, llacs, aiguamolls, mar, etc.), itineraris interpretatius a peu o en bicicleta, voluntariat en espais naturals, ecoturisme científic, etc.
- **Actiu i Aventura:** la motivació principal és realitzar activitats físiques i esportives a la natura, sovint amb certa dosi d'adrenalina i risc. Alguns exemples serien el ràfting, el descens de barrancs, l'espeleologia, el paracaigudisme, les activitats aquàtiques o nàutiques, l'esquí, etc.
Dins del segment actiu i aventura el programa de treball identifica tres grans blocs de promoció: **multiaventura**, **activitats de neu/estacions de muntanya** i **activitats nàutiques**, segons defineix el pla de producte.
- **Cicloturisme:** ens permet la descoberta del territori sobre dues rodes. Engloba totes les **modalitats de cicloturisme recreacional** i el seu gaudi. El ciclisme en la seva vessant **competitiva** s'inclou al programa **Turisme esportiu i Golf**.

2. Requisits específics del programa Turisme actiu i natura segons la tipologia d'empresa o entitat

2.1. Allotjaments

Requisits del programa Turisme actiu i natura **obligatoris** per a **tots els allotjaments**:

✓ Comptar amb **personal que pugui informar i aconsellar correctament els clients** sobre:

- L'estat de l'entorn natural més proper per fomentar la pràctica d'activitats amb seguretat (estat de la mar, estat de la neu, estat dels camins i espais naturals, informació sobre rutes, calendari d'activitats, etc.
- Serveis de guiatge i els avantatges de les activitats amb guia, monitor, instructor, etc.

✓ Tenir una **farmaciola per a primers auxilis** ubicada en un espai adequat que permeti la conservació dels productes.

✓ Oferir la **possibilitat de guardar o traslladar l'equipatge**, a través d'un servei propi o de tercers.

✓ Disposar d'un **web amb informació turística del territori** on s'ubica i informació sobre l'especialització: rutes, activitats, esdeveniments, serveis especialitzats que ofereix l'allotjament.

✓ Disposar d'un **espai físic a l'establiment on el client pugui consultar informació especialitzada i preparar les activitats** segons el seu interès específic en senderisme, ecoturisme, actiu i aventura o cicloturisme:

- Informació de l'oferta d'actiu i natura disponible a l'entorn (catàlegs, guies, fullets, llibres, cartografia, etc.).

- Informació d'empreses de guiatge o lloguer de material.
- Informació pràctica (hospitals, farmàcies i Centres d'Atenció Primària).
- Previsió meteorològica de la destinació amb actualització periòdica.
- Informació sobre el procediment d'actuació en cas d'accident.

✓ Disposar d'un **espai específic per guardar amb seguretat l'equipament tècnic, netejar-lo i adequar-lo** abans o després de l'activitat (esquí, roba tècnica, material òptic, bicicletes, etc.).

✓ Complir els següents **requisits si l'establiment ofereix servei de restauració o oferta gastronòmica**:

- Oferir productes de proximitat.
- Donar la possibilitat d'endur-se menjars preparats (pícnic).
- Disposar de flexibilitat horària per servir els àpats.
- Informar sobre la presència d'al·lèrgens a la carta i als menús, i oferir la possibilitat d'adaptar àpats a persones amb al·lèrgies o intoleràncies.

✓ Posar a disposició del client **alternatives que garanteixin els tres àpats diaris** (oferta de restauració o comerç accessible a peu, amb horari d'obertura extens, o bé informació sobre menjars a domicili, etc.) si l'establiment no ofereix servei propi de restauració o cuina.

Requisits a complir **segons l'especialització:**

Senderisme

(cal complir-ne tres com a mínim)

- ✓ Oferir la possibilitat de rentar i assecar la roba dels senderistes.
- ✓ Oferir informació sobre lloguer i venda de material senderista.
- ✓ Vendre productes energètics (barretes, begudes isotòniques, etc.).
- ✓ Informar sobre serveis de gimnàs, sauna i massatgista.
- ✓ Col·laborar amb els gestors dels espais naturals on es duu a terme l'activitat senderista.

Ecoturisme

(tots són obligatoris)

- ✓ Participar en iniciatives conjuntes d'ecoturisme amb altres proveïdors de serveis turístics.
- ✓ Implicar la comunitat local en l'activitat turística i promoure l'intercanvi entre visitants i població local.
- ✓ Col·laborar amb els gestors dels espais naturals on es duu a terme l'activitat ecoturística.

Actiu i Aventura

(cal complir-ne tres com a mínim)

- ✓ Oferir informació sobre lloguer i venda de material esportiu, nàutic, etc., segons la ubicació de l'establiment.
- ✓ Vendre productes energètics (barretes, begudes isotòniques, etc.).
- ✓ Informar sobre serveis de gimnàs, sauna i massatgista.
- ✓ Col·laborar amb els gestors dels espais naturals on es duu a terme l'activitat d'aventura per minimitzar l'impacte ambiental de les activitats en l'entorn.

Cicloturisme

(cal complir-ne tres com a mínim)

- ✓ Permetre la reserva d'una sola nit a l'allotjament per als cicloturistes.
- ✓ Disposar de servei de rentat i assecat propi o extern a l'establiment.
- ✓ Vendre productes energètics (barretes, begudes isotòniques, etc.).
- ✓ Disposar d'informació sobre serveis de gimnàs, sauna, spa i massatgista.
- ✓ Comptar amb suports (de paret o de terra) per a les bicicletes a l'espai segur i tancat.

2.2. Empreses d'activitats i serveis

Requisits del programa Turisme actiu i natura **obligatoris** per a **totes les empreses d'activitats i serveis**:

✓ **Dissenyar o comercialitzar** activitats, experiències o serveis de turisme actiu i natura, **amb una clara especialització en alguna de les quatre categories del programa**: senderisme, ecoturisme, actiu i aventura (multiaventura, neu/estacions de muntanya o activitats nàutiques) o cicloturisme.

✓ Cal **indicar l'especialització de les activitats**, excursions o rutes segons el grau de dificultat, o bé l'edat mínima o recomanada, **en cas d'activitats adreçades a infants**.

✓ Proporcionar el servei i equipament que correspongui per **garantir una experiència turística segura i de qualitat**.

✓ Comptar amb **personal d'atenció capacitat** per assessorar els clients sobre:

- Informació turística sobre el territori on s'ubica (atractius culturals, gastronòmics, etc.).
- Informació pràctica (hospitals, farmàcies i Centres d'Atenció Primària).
- Previsió meteorològica de la destinació amb actualització periòdica.

✓ Posar a disposició dels visitants un **servei d'atenció personalitzada via telefònica**, per atendre'ls en cas de necessitat o d'emergència en **activitats autoguiades**.

✓ Disposar d'un **calendari** de prestació d'activitats o serveis estable **publicat al web**.

✓ Tenir **informació i senyalització amb les activitats i recomanacions** per una activitat segura i respectuosa amb el medi ambient en cas de disposar d'un **establiment físic propi**.

✓ Disposar d'una **farmaciola** per a primers auxilis ubicada en un espai adequat que permeti la conservació dels productes.

✓ Disposar d'un **web** amb:

- informació específica sobre una o més categories: senderisme, cicloturisme, actiu i aventura, i ecoturisme.
- rutes de senderisme, cicloturisme i activitats d'actiu i ecoturisme del territori on s'ubica.
- Informació turística del territori on s'ubica i activitats que s'hi poden fer.

✓ Oferir **snacks o àpats adaptats per a tots els públics** si les activitats inclouen menjar. A més a més, cal informar sobre la presència d'al·lèrgens i oferir la possibilitat d'adaptar àpats a persones amb al·lèrgies o intoleràncies.

2.3. Equipaments d'activitats i experiències de Turisme actiu i natura

2.3.1. Equipaments de natura

Poden afiliar-se al **programa Turisme actiu i natura** equipaments com centres d'interpretació d'espais naturals protegits, centres de fauna, aules de natura, espais de divulgació ambiental, centres d'observació astronòmica, etc.

Requisits **obligatoris** del programa Turisme actiu i natura per a tots **els equipaments de natura**:

✔ Disposar d'experiències, rutes, itineraris o circuits de diferents dificultats que informin, informant sobre el **públic a qui s'adrecen** (recomanacions d'edat, coneixements previs necessaris, etc.), **així com l'equipament necessari**.

✔ Disposar d'un **punt d'atenció i informació** al visitant ben condicionat i senyalitzat.

✔ Disposar de **panells informatius** en els quals s'indiqui diàriament la **programació** d'activitats, així com recomanacions o advertències de seguretat, en cas que sigui necessari per a l'activitat que desenvolupa.

✔ Garantir que les activitats respecten el **benestar animal** i formen part de projectes de recuperació o protecció d'espècies en el cas d'equipaments de natura i fauna.

✔ Oferir un servei de **lloguer de material de seguretat** per a adults i infants, segons correspongui a l'activitat (prismàtics, embarcació, armillla salvavides, etc.).

✔ Disposar de **lavabos condicionats i senyalitzats** per a l'ús dels visitants que incorporin productes d'higiene.

2.3.2. Estacions de muntanya i neu

Poden formar part del **programa Turisme actiu i natura** els equipaments per al turisme de muntanya i neu que ofereixen activitats i experiències a la natura.

Requisits **obligatoris** del programa Turisme actiu i natura per a **les estacions de muntanya i neu**:

✔ Disposar de **pistes per a diferents nivells de dificultat**, incloses pistes acotades amb zones de velocitat lenta i adequada per a l'ús segur del públic familiar, amb servei de vigilància.

✔ Oferir servei de **lloguer de material esportiu** per a adults i infants.

✔ Comptar amb **personal qualificat** que vetlla per la seguretat, el bon funcionament i l'estat de les pistes (control, abalisament i senyalització).

✔ Disposar d'un **servei de rescat de muntanya** a l'estació, que compleixi amb la normativa legal vigent en matèria de seguretat a les estacions d'esquí i muntanya.

✓ Disposar de **lavabos condicionats i senyalitzats** per a l'ús dels visitants, que incorporin productes d'higiene.

✓ Disposar d'una **farmaciola per a primers auxilis** ubicada en un espai adequat que permeti la conservació dels productes.

✓ Habilitar una **zona d'ombra i descans**.

✓ Disposar de **panells o suports informatius** en els quals s'indiqui diàriament la **programació** d'activitats a la natura, així com recomanacions o advertències de seguretat, en cas que sigui necessari per l'activitat que s'hi desenvolupa (temperatura, radiació ultraviolada, estat de la neu, etc.).

2.3.3. Estacions nàutiques

Poden formar part del **programa Turisme actiu i natura** aquells espais turístics i recreatius d'una destinació especialitzada en turisme nàutic que permeten la pràctica d'activitats d'oci al mar i ofereixen un programa d'activitats lúdiques, esportives, nàutiques i aquàtiques.

Requisits obligatoris del programa Turisme actiu i natura **obligatoris per a les estacions nàutiques**:

✓ Disposar d'un **punt d'atenció i informació** al visitant ben condicionat i senyalitzat.

✓ Tenir **panells o suports informatius** en els quals s'indiqui l'oferta d'experiències i activitats nàutiques, així com recomanacions o advertències de seguretat, en cas que sigui necessari per l'activitat que s'hi desenvolupa (temperatura, radiació ultraviolada, l'estat de l'aigua, etc.).

✓ Estar ubicada en una localització amb **servei de rescat i salvament** disponible, que compleixi amb la normativa legal vigent en matèria de seguretat.

✓ Oferir **experiències per a diferents nivells de dificultat**, especificant quan correspongui a quin tipus de públic s'adrecen (familiar, principiants, esportistes amb coneixements previs, etc.).

✓ Oferir **servei de lloguer de material esportiu i de seguretat** per a adults i infants, segons correspongui a l'activitat.

✓ Disposar d'una **zona d'ombra i descans**.

✓ Disposar d'un **espai de lavabos condicionats** per a l'ús dels visitants i propers al lloc on es realitza l'activitat.

✓ Comptar amb **personal qualificat i preparat** que vetlli per la seguretat, el bon funcionament de les activitats i l'estat de l'espai marítim (control, abalisament i senyalització).

✓ Disposar d'un **servei de rescat i salvament**, que compleixi amb la normativa legal vigent en matèria de seguretat.

✓ Disposar d'una **farmaciola per a primers auxilis** ubicada en un espai adequat que permeti la conservació dels productes.

2.4. Agències de viatges

Requisits **obligatoris** del programa Turisme actiu i natura per a **les agències de viatges**:

✔ **Dissenyar o comercialitzar activitats**, experiències o serveis de turisme actiu i natura, **amb una clara especialització** en alguna de les quatre categories del programa: senderisme, ecoturisme, actiu i aventura (multiaventura, neu/estacions de muntanya o activitats nàutiques) i cicloturisme.

✔ Indicar la **categorització** de les activitats, excursions o rutes segons el grau de dificultat, o bé l'edat mínima o recomanada, en cas d'activitats adreçades a infants.

✔ Proporcionar el servei i equipament que correspongui per **garantir una experiència turística segura i de qualitat**. En cas d'activitats autoguiades, cal posar a disposició un servei d'atenció personalitzada via telefònica, per atendre els clients en cas de necessitat o d'emergència.

✔ Oferir **snacks o àpats adaptats per a tots els públics** si les activitats inclouen menjar. A més a més, cal informar sobre la presència d'al·lèrgens i oferir la possibilitat d'adaptar àpats a persones amb al·lèrgies o intoleràncies.

✔ Comercialitzar en els paquets activitats i experiències de **proveïdors locals especialitzats** en senderisme, ecoturisme, actiu i aventura i cicloturisme, prioritzant els que formen part del propi programa **Turisme actiu i natura** de l'Agència Catalana de Turisme.

2.5. Ens locals o comarcals de promoció turística

Requisits obligatoris del programa Turisme actiu i natura **obligatoris** per a tots **els ens locals o comarcals de promoció turística**:

✔ Comptar al **territori** amb una oferta d'activitats d'actiu i natura i itineraris senyalitzats per realitzar rutes de senderisme, cicloturisme, ecoturisme o actiu i aventura.

✔ Indicar la **categorització** de les activitats, excursions o rutes segons el grau de dificultat, o bé l'edat mínima o recomanada, en cas d'activitats adreçades a infants.

✔ Disposar d'una llista de **proveïdors locals especialitzats** en senderisme, cicloturisme, ecoturisme, actiu i aventura, prioritzant els que formen part del propi programa Turisme actiu i natura de l'Agència Catalana de Turisme.

✔ Disposar d'un **catàleg**, preferiblement digital, **amb informació turística**, paquets específics i rutes de senderisme, cicloturisme, activitats d'actiu i ecoturisme del territori on s'ubica. Les rutes hauran d'indicar quilometratge, altimetria, nivell de dificultat i informar d'on es poden descarregar els *tracks*.

-
- ✓ Disposar d'un **web** amb:
    - Informació turística del territori on s'ubica.
    - Un apartat específic (preferiblement amb accés directe) amb:
      - rutes de senderisme, cicloturisme i activitats d'actiu i ecoturisme del territori on s'ubica.
      - Informació de les empreses especialitzades en cadascuna de les quatre categories (senderisme, cicloturisme, actiu i aventura, i ecoturisme).

-
- ✓ Reservar un **espai específic on el client pugui consultar informació especialitzada**, si disposa d'un espai d'atenció al públic, i preparar les activitats segons el seu interès específic en senderisme, ecoturisme, cicloturisme o actiu i aventura:

- Informació de l'oferta d'actiu i natura disponible a l'entorn (catàlegs, guies, fullets, llibres, cartografia, etc.).
- Informació d'empreses de guiatge o lloguer de material.
- Informació pràctica (hospitals, farmàcies i Centres d'Atenció Primària).

- Previsió meteorològica de la destinació amb actualització periòdica.
- Informació sobre el procediment d'actuació en cas d'accident.

-
- ✓ Comptar amb un **pla estratègic** de turisme, un **pla d'accions** de promoció o un **pla de comunicació** que incorpori estratègies o actuacions adreçades específicament al turisme actiu i natura.

-
- ✓ Disposar de mecanismes consolidats de **col·laboració publicoprivada** amb el sector turístic per a la gestió i millora de la destinació.

-
- ✓ Promocionar un **calendari d'activitats o rutes guiades**, posant en valor els avantatges de les activitats amb guia, monitor, instructor, etc.

-
- ✓ Col·laborar en **projectes de conservació o divulgació** del patrimoni natural i els espais naturals protegits del territori.

3. Requisits específics del programa Turisme actiu i natura segons especialització

Per formar part del **programa Turisme actiu i natura** cal que les empreses i entitats **compleixin** amb els següents requisits:

✔ Oferir o promocionar **productes i serveis turístics especialitzats** en una o més de les categories del programa actiu i natura:

- Senderisme.
- Ecoturisme.
- Actiu i Aventura (multiaventura, neu/estacions de muntanya o activitats nàutiques).
- Cicloturisme.

✔ Disposar d'una **estratègia de màrqueting** de les experiències actiu i natura, amb un apartat específic al web amb informació específica d'una o més categories del programa:

- Indicar específicament el grau de dificultat de cada activitat i l'equipament necessari o recomanat; així com informació i *tracks* de les rutes de senderisme i cicloturisme.
- Incloure informació del territori com a destinació turística, especialment orientada al coneixement de l'espai natural i els seus valors.
- Disposar de materials promocionals (*online* i *offline*) que recullin tota la informació esmentada.

✔ Vetllar especialment pel **respecte i la protecció de l'entorn natural**, oferint informació i consells al client sobre com realitzar activitats a la natura de forma segura i responsable.

✔ Proposar als usuaris **mitjans de transport que minimitzin l'impacte ambiental** dels desplaçaments (transport públic, tren, bicicleta, etc.).

✔ Oferir la **possibilitat de guiatge** i posar en valor els avantatges de les activitats amb guia, monitor, instructor, en la mesura del possible.

✔ Col·laborar amb proveïdors turístics que contribueixen a l'**accessibilitat universal dels espais naturals** (informar sobre oferta inclusiva), en la mesura del possible.

✔ Complir com a empresa amb els **requisits específics d'especialització** en com a mínim una de les següents categories. El compliment d'aquests requisits ha de ser visible en el web de l'empresa o entitat.

3.1. Senderisme

Els requisits específics que han de complir les empreses i entitats que treballen el segment **senderisme** són:

- ✓ Oferir informació de rutes de senderisme, calendari de sortides guiades, empreses de guiatge i serveis complementaris –com ara transport d'equipatge–, mapa amb situació de les rutes, detalls sobre quilometratge, dificultat de l'itinerari i *track* descarregable.
- ✓ Identificar les rutes i propostes segons el públic o *visitor* a qui s'adrecen: senderista d'un dia, excursionista, senderista de travessa, etc.

3.2. Ecoturisme

Els requisits específics que han de complir les empreses i entitats que treballen el segment **ecoturisme** són:

- ✓ Disposar d'un certificat de sostenibilitat turística o ambiental: Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental de la Generalitat de Catalunya, Ecolabel de la Unió Europea, Carta Europea de Turisme Sostenible, EMAS o Biosphere.

En cas que l'empresa o entitat no disposi d'un d'aquests certificats haurà d'omplir [una fitxa justificativa](#) de les mesures de sostenibilitat que desenvolupa.

- ✓ Oferir informació d'activitats, rutes i itineraris d'interès natural, amb un component d'interpretació, coneixement i aprenentatge de la natura.
- ✓ Classificar les activitats i rutes segons la dificultat i el públic destinatari, el calendari de sortides guiades, el mapa amb la situació de les rutes i els detalls del recurs ecoturístic principal de la ruta (rutes de fauna, *birdwatching*, geologia, etc.).

- ✓ Col·laborar en projectes de conservació o divulgació del patrimoni natural i els espais naturals protegits més propers.

3.3. Actiu i Aventura

Els requisits específics que han de complir les empreses i entitats que treballen el segment **Actiu i Aventura** són:

- ✓ Oferir informació d'experiències i activitats d'actiu i aventura, classificades segons dificultat i públic destinatari, calendari de sortides guiades i mapa amb la ubicació de les experiències.
- ✓ Oferir informació detallada sobre els coneixements previs requerits –si s'escau– i l'equipament necessari per garantir una experiència segura.

3.4. Cicloturisme

Els requisits específics que han de complir les empreses i entitats que treballen el segment **Cicloturisme** són:

- ✓ Oferir informació de rutes de cicloturisme, calendari de sortides guiades, empreses de guiatge i serveis complementaris –com ara transport d'equipatge–, mapa amb situació de les rutes, detalls sobre quilometratge, dificultat de l'itinerari i *track* descarregable.
- ✓ Oferir activitats, productes i serveis de reparació i lloguer especialitzats en la pràctica del cicloturisme.

act.gencat.cat
catalunya.com